

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — L.
Vidéken " 6 K. " 4 K. 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Péter, Lamprocht-palota, földszint.
az udvaron át.

Rákóczi hamvai az ország fővárosában. A nemzet hódolata a fejedelem előtt.

Végzetes szerencsétlenség az ünnepen.

A határtól Budapestig.

Tegnap déli tizenkét órakor indult el Orsováról a II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak hamvait szállító különvonat és ma reggel nyolc óra harmincöt percek robogott be drága terhével a keleti pályaudvaron Budapestre. A dicső bujdosók útja a határtól egészen a fővárosig az ünnep és hódolás szakadatlan láncolata volt. Ünnepelte, meghódolt emléküknél az egész nemzet. Az egész uton nem akadt egyetlenegy falu sem, amely a maga viszonyaihoz mértén részt ne vett volna a hódolásban. Lett légyen magyar vagy nemzeti vidék, amely mellett a drága hamvakat vivő vonat elhaladt, min lennütt ott állott a nép ünneplésben és tisztelettel adózott a szabadság hőseinek bajnokainak. Egyszerű román parasztok abbahagyták a munkát és serege től tudtak az állomáshoz, az órházhoz, melyet a vonat utbaejtett és szent áhitattal emeltek meg kalapjukat a koporsók láttára.

Dicsőség a bujdosóknak.

Hajnali négy órakor ért a vasut Pest-megye határára, Kis-Kun-Felgyházára. A pályaudvar gyönyörűen fel volt díszítve. Hatalmas piros-kék Rákóczi-zászlók mindenfelől és babérlevelekből övezett cimerektől tarkított az épület fala. Színes lampionok között villamos körtékből a következő felírás tündöklött már messziről: DICSŐSÉG A BUJDOSÓKNAK.

A vonat berobogásakor a százhusz tagból álló egyetemi énekkar rázendített a Himnusra, amelyet az ezernyi tömeg áhitattal velet énekelt.

A szent hamvakat itt Kis Boldizsár apátplébános újból beszentelte, majd megható imát mondott a hamvak felett.

Ezután Fazekas Agoston, Pestvármegye alispánja beszélt:

— A vármegye határán — nygomond — üdvözlünk benneteket. Itt nyílik először alkalmunk úgy ünnepelni a dicső hőseket, amint az nagyságukhoz méltó. Ujúljon meg a szabadságszeretet minden magyar ember szívében emléketek által. II. Rákóczi Ferenc harcban állott a Habsburgokkal. Ebben a harcban fejére tette volna a koronát, de ő nem koronáért, hanem a

szabadság magasztos eszméjéért küzdött. Urunk és felséges királyunk, a Habsburgok sarja, nem lát ellenséget a dicső fejedelemben, ezt bizonyította azáltal, hogy legfelsőbb szentesítésével hozzájárult a bujdosók hamvainak hazaszállításához. Isten, mindeneknek hatalmas alkotója ad, hogy valósuljon mindaz, amiért utolsó nemzeti fejedelmünk küzdött. — Legyen a magyar független, önálló, hatalmas és nagy, mint volt valaha, régesrégén. Ehbessünk békében, boldogságban, hogy nemzeti erejét kifejtthesse. Amen.

A vármegye koszorujának letétele után felhangzott az *Isten áldd meg a magyart*, melynek hangjai mellett robogott ki a vonat a pályaudvarról.

Reggel öt óra tizenöt percek Kecs-kemétre ért a vonat. A gyönyörűen díszített pályaudvaron ezer és ezer ember tolongott. Tarackok durrogása mellett robogott be a mozdony. Az első szónok itt *Kada Elek* polgármester volt, majd pedig *Hock János*, Kecskemét országgyűlési képviselője méltatta magas szárnyalású beszédében II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak érdemeit. Ezután hat koszorút helyeztek el a ravatalra, majd felhangzott a tárogató, melynek mélabus hangja még sokáig elkísérte a vonatot.

Monor és Pilis községek szintén áhítatos kegyelettel járultak a drága hamvak elé. Nyolc óra felé ért a vonat Kőbányára, ahol rengeteg embertömeg várta már némán, levett kalappal.

Innen lassu menetben haladt a vonat a főváros felé. Nyolc óra harmincöt percek robogott be a keleti pályaudvarra a Himnus hangjai mellett. . .

A megérkezés.

A keleti pályaudvar érkezési oldalát már fél hét órakor megszállotta a rendőrség. Harsányhangu tanácsosok és ellenőrök szaladgáltak fel és alá, a rendőrlégénységet sűrűn egymás mellé állították, mert az volt a legfontosabb tény, hogy avatatlank ne mehessenek be. Ide csak diszmagyarok juttattak be és a papság. Vörös bársony drapériával volt díszítve az egész előcsarnok, valamint az érkezési oldal homlokzata, kuruc cimerek a falon, nemzetiszín és kék-pi-

ros zászlók mindenfelé s a földet végéig bórdó szőnyeg fedte. Szembe az érkezési oldallal vörös-kék díszítésű tribün a dalárdáknak. De dalárdistáknak, vagy megevei küldöttségnek még nyomuk sem volt. Friss reggeli szellő fujdogált a Tattersal felől, ahol hajduk és lovászok járatták a banderisták lovait. Zárt kocsikban, rozoga konflisokban és nagyuri automobilonok pedig lassankint érkezni kezdtek a díszruhás urak s egy negyed óra múlva színes, ragyogó lett az egész tájék. A felhőkön keresztül törő nap drága ékköveket, ragyogó kuosma-forgókat világított meg, az ékkövektől csillogó nyergek messze tündököltek és a pályaudvar előcsarnokában száz és száz mentés, kacagányos, tollbokrétás leventék gyűltek össze. Mintha a régi daliás idők elevekedtek volna meg, vagy egy történelmi színművet adtak volna elő.

Akik eddig egész életüket polgári ruhában töltötték el, a fejedelem szent hamvainak fogadására díszmagyart öltöttek. Mindenki ott volt, aki név, aki politikában, társadalomban számít. A képviselők majdnem mind, a fumei kormányzó, a megyék alispánjai, az összes törvénytörvényesség, a főpapság *Prohászka* és *Hosszu* Vazul püspökökkel, az egyetemi tanács s a miniszterek közül *Darányi* Ignác. Általános feltűnést keltett egy daliás közös huszardnagy, az egyetlen katonatiszt, — *Sibrik* Miklós, vére ama *Sibriknek*, kinek hamvait a fejedelmével együtt hozták vissza. A nagynevű magyar grófi családok, kik Rákócziak oly sokat köszönhettek, a református főpapság, az elsők között a Rákócziival rokonságban levő gróf Erdődyék.

Hét óra 40 percek berobogott az első Orsova felől érkező különvonat, 8 óra 30 percek a második, majd rögtön utána három szalonkocsi, rajta az államvasutak vezetésége *Szterényivel* s az öttágu küldöttség, mely a hamvakat átvette.

Harsány éjjenzés hangzik fel, mikor megjelent Rákóczi iródeákja, *Thaly* Kálmán. Közre ogják, gratulálnak neki. Vendégeket is hozott magával, *Lowrin* konstantinápolyi lazarista rendfőnököt és *Aslan* Pétert, a konstantinápolyi alkonzult, a Rákócziival kibujdosott *közszegi* rokonát.

A díszruhás urak között az ugyancsak

A ki fiának pályája kezdetén pénzt akar adni.
leányát gond nélkül akarja kiházasítani.
önállósítani akarja magát
házat földet akar szerezni olcsó kénvelmes lefizetésre
öreg napjaira betegsége nem akar másra szorulni,
Debrecen. Piacutca 42. szám, Lamprocht palota.

idején gondoskodjék és lépjen be a

Népsegélyző Bank

m. sz. most alakuló II. évtárs. tagjai sorába erejéhez mérténi heti befizetések

Diszruhás Boda főkapitány rendeztetett glazé-keztetés kézzel, majd egyszerre felhangzik a kiáltás:

— *Jön a vonat! Jön a vonat!*

Ludwig államtitkár hírtelen a peron szélére siet, halk dübörgés hallatszik s a következő pillanatban 8 óra 35 percekor Budapesten megállott a vonat, mely bona fide hozta csak kétszáz esztendő elteltével nagy Rákóczi Ferencet.

Néma csend. Mély megilletődéssel néz mindenki az üvegablakos temetési vagonra, melyen belül halvány villamlámpák koszorúja hinti fényét, piros-ehér-zöld lobogóval beborított rézkoporsókra, a bujdosók hamvaira.

Felöttük buzogány, kard és korona és köröskörül felzug az ima: Hazádnak rendületlenül!

És az áhitatos, fenséges, történelmi pillanatban lassan, szinte észrevétlenül szállanak le a vonatról a kormány tagjai, Werkerle, Apponyi s a többi mind, Jekelfalussy tábornoki ruhában. Velük együtt Justh Gyula. Alig hangzott el a Szózat, előlépett Bárczy polgármester és lelkes hangon tartalmas, szép beszéddel üdvözölte a szent hamvakat.

Az üdvözlő beszéd.

— A székesfőváros szíve dobbant ma, — mondotta a többek között — megérkeztek régen, epedve várt vendégei. Utcáin mindenfelé ünnepi dísz, szívünkben mindenfelé öröm, sehol gyász, sehol szomorúság, mert örömmünnepe van az országnak, a hősokeket diadalmi mámor fogadja. Akik így éltek, azok nem halhatnak meg soha, azok hamvaikból is feltámadnak; övék az örökkévalóság. Sokat áldottatok s sokat álmotdatok, de végre feltámadt a szunnyadó igazság. Szenteljétek meg a főváros földjét s ha tovább mentek innen, maradjon itt szellemeitek s az tanítson meg, hogy ne akarjunk mindent a hazától, de adjunk mindent oda a hazáért! (Zajos éljenzés.) S tul a jelenen is minden eronkből dolgozzunk, hogy a jövőnek aldozhassunk. Szent hamvak, meghajtom előttetek a főváros lobogóját... Budapest, örvendezz! Itt van Rákóczi fejedelem!

Zajos éljen fogadta a beszédet, mire a kocsiról leemelték a koporsókat. Elsőnek Rákócziét, melyet Bárczy polgármester s három tanácsos vitt vállon a künn váró kocsizhoz. Elöttük Fülepp főpolgármester bíborpárnán vitte Rákóczi koronáját, kardját és buzogányát. Pest vármegye urai kivont karddal követték a koporsót. Utánuk hozták nagy Beresényit, Zrinyi Ilonát a többi híslékü bujdosót. S abban a pillanatban, mikor kiérték a napsugaras, szabad ég alá, fölhangzott odakünn a Szózat, százezer földetlen fej tekintett arra a kis ércádjára, a mely a szabadság szimbolumát, a hősi önfeláldozás örök eszméjét jelenti ennek az országnak.

Kialakul a díszmenet.

A keleti pályaudvar környékét a leg hamarabb lepte el a közönség. Még szürkült, a mikor már óriási csoportokban jelentek meg, sorakoztak az ut mentén és roskadásig töltötték meg a Baross-téren felállított hatalmas tribünöket. Félhétkor már mozogni nem lehetett a gyalogjárón. Ember-ember hátán szorongott, türelmetlenül várakozott.

Hét óra után egymás után érkeztek meg bérkocsikon a diszmagyar-ruhás urak, politikusok, képviselők, megyebizottsági tagok és főpapok.

A szőnyegekkel és zászlókkal díszített ablakok és balkonok megteltek kíváncsiakkal, sokan pedig, hogy a pázar ünnepséget jobban lássák, felmentek a pályaudvar tetőszélére és onnan nézték.

Ezalatt a Tattersaalban lázas készülődés folyik. Jekelfalussy kamarás, a menetrendező, lázas buzgósággal intézkedik, állítja sorba a zászlós urakat, a kik fióknoló papíraikon várják a jelt az indulásra. A menet oly hosszú, hogy az eleje a Baross-téri Központi szállodánál áll, a vége pedig messze benyult a Tattersaalba.

A pályaudvar bejárájával szemben hatalmas tribünön helyezkedett el a dalárda, alatta pedig az egyház képviselői sorakoztak; vagy ötszáz pap és barát.

A rendőrok aliz tudták a tömeget viszszaosztani. Szerencsére megérkezett pár száz postás és kordont vont a pályaudvartól a Baross-tér végéig.

Indulás előtt.

A pályaudvarban egyszerre felhangzik a fütty. Az utcán halk moraj vonul végig: — *Itt a vonat.*

Eltelt egy felóra. A közönség türelmetlen, az izgalom peroról-peroré nő.

Végre aztán Jekelfalussy kamarás jelt ad a dalárdának és egyszerre 300 ember ajkán csendül meg a Szózat.

A pályaudvar bejárájánál megállnak a halottas kocsik. Köréje gyűlnek a főrendek és képviselők.

Hozzák az első ére koporsót. Hat diszmagyar-ruhás ur viszi és helyezi a halottas kocsira. Ebben pihennek a fejedelem hamvai. Majd két másik kisebb ére koporsót hoznak, Zrinyi Ilona és Rákóczi József hamvait. A három koporsót letakarják Rákóczi fejedelmi palástjával, azon pedig elhelyezik koronáját, a jogart és kardot.

A második halottas kocsira tették fel Thököly, Beresényi és Sibrik hamvait.

A körülállók mély megilletődéssel nézik.

Halálos szerencsétlenség.

Egyszerre egy velőtrázó sikoltás, üvegcsörömpő és, majd egy tompa zuhanás hallatszik. A pályaudvar fedője, a melyen száz meg száz ember tartózkodott, egy részen beszakadt. A támadt részen a földszintre zuhant le Pechelt Mária, egy vasuti alkalmazott felesége, oly szerencsétlenül, hogy agyrázkódást szenvedett és szörnyet halt.

Rögtön ott termettek a mentők, a kik a közelben inspekcit tartottak, de a szerencsétlenül járt asszonyon nem segíthettek, meghalt.

Indulás.

Az ember megáll szemben a központi pályaudvarral, a *Pro Libertate feliratu* diadalkapu alatt, kimereszti mindkét szemét, kitérja a száját, a füleit és néz, hall, lát, minden porokiját, minden csópp verét lefoglalja a csudás látvány. Első pillanatban csak színlókat lát a gyakorlatlan szem. Liliát, sárgát, fehérét feketét... főleg feketét! Harangok zúgnak, morajlik a tömeg, fióknóknak a lovak s a gyönyörűséges leventék izgatottan, sápadtan tekintetnek hátrafelé és várják a rendező intését. A tündörmesék csudálatos szépségei keltek életre, a történelem hihetetlen képrázatait láttuk saját szemünkkel, egész a közelünkben voltak. Nem álmotunk, mellettünk hajattak el a leventék, lassan, lépésben mentek, selyemszakjukra ráborult a napsugár, tépett, dicsőséges zászlójuk lengett a csendes szélben...

Háromnegyed kilenc óra volt s egy lovasrendőr, mint a szelvész rohant előre és jelentette a főkapitánynak, hogy indulhatunk. Ez világtörténelmi pillanat volt s a sok százezernyi tömeg, mely kétoldalt kivívott végig a Kerepesi uton, idegesen megmozdult. Kiropütek hüvelyükből a kímelen kodakok, a látosóvek, lorgnonok s a diszmagyarba öltözött főkapitány intett a kocsinak, hogy induljon el. Utána négy diszmagyarba öltözött lovasrendőr következett. Ők azonban még nem tartoztak a tulajdonképpeni díszmenethez.

Hadik János gróf, a belügyminiszteri államtitkár nyitotta meg a bandériumot. Ő lovagolt az élen, fehér lovon, fekete, sújtásos attilában. A lova kantárát két, lilába öltözött csatlós vitte. Fiatal, borotvált, képu legények, sárga eszímában. Utána négy kürtös következett címerzászlós barsonákkal.

Az ország zászlaját a borotváltkapu Vay Ádám gróf vitte. Félzeme fekete selyemszalaggal van bekötve, keményen tartja kezében a zászlót, melynek kopóján gyászfátyol leng. Két szépséges fiú, Ádám és Rezső, apródnak öltözve, mellette lépked.

Ezután Pestvármegye lovasbandériuma következik. Utána fekete, egyszerű parasztruhában, vastag, nehéz lovakon, három komáromi polgár. Komorak, szinte lenségesen egyszerűek. Mellettük két hajdu lépked.

Szűrös hajduk, magasak, erősek, hosszú, szőke parókában, fehér attilában lépdelnek a Csánádmegye küldöttel előtt. A mosoniki küldöttsége élen pedig két ifju halad, kezükben rózsákból font csokorral. Fejérmegye öt lovas küldött a bandériumba, sok százados zászlójával a megyének.

Csudálatosan szép a selmebányai bandérium. A lovasokon fehér bluz van, piros nadrág és zöld sapka. A csatlósok kezében, a keztük fölé borszija van csatolva.

Debrecen küldöttsége vilázoskék selyembe öltözött, gyönyörű legények, napbarnított arcuk, kemények, csaknem a legszébbek.

A lipótiak páncélingben, sisakban, dus kacagányban jelentek meg. Hármán. Csudálatosan szép lovakon.

Tolna, Szabadka, Szolnok, Zala zárták be a megyék és városok bandériumát. Legutolsónak pedig a zólyomiak maradtak. Először egy sápadtképu, érdekes lovassal, aki kezében összetépett, rongyos, Rákóczi-korabeli zászlót vitt.

A menet éle már odaért a Deák-téri templomhoz, amikor a bandérium vezetői észrevették, hogy nagyon is előre kerültek. A menet többi része, a koporsókat szállító kocsik s a főurak menete egész elmaradt. Valahol künn voltak még a pályaudvar környékén.

Tíz percig tartott, míg a temetési kornétát vivo lovas elérte a bandériumokat. Fekete lobogó volt a kezében, egyik oldalán a boldogságos szűz képe.

A Kerepesi-uton.

Amint a Baross-térről befordultak a hamvakat vivő hintók a Kerepesi-utra, a tolongás szinte életveszélyessé vált. Csak most tűnt ki, hogy az aránylag rövid utvonalon nem tér el az a rengeteg ember, aki jelen akart lenni a Rákóczi-hamvak megtisztelésénél.

Egy-egy utca torkolatánál egész csomó rendőr nem tudta visszatartani a tömeget, hogy meg ne szakítsa a kordont, melyen belül csak a bandériumbeliek, képviselők, főrendek, újságíróknak volt szabad az út. A gyönyörű reggeli időben felejthetetlen látványt nyújtott a hatalmas uttest. Ember-ember hátán, drapériás házak, longó lovagok hirdették, hogy most a nemzetnek nagy napja van. A hontalanoknak adja vissza hazáját.

Thököly elválk a menettől.

Amint a menet a Deák-téri evangélikus templom elé ér, megáll a hamvakat vivő kocsik. Itt Scholtz Gusztáv, Prónay Dezső báró és az evangélikus egyház egyházi és világi előkelőségei veszik át Thököly Imre hamvait. Thököly evangélikus vallású volt és az ő hamvai a fővárosban idézésük alatt itt fognak pihenni. Scholtz püspök megáldotta a drága hamvakat, a kocsik pedig tovább ment a bazilika felé, ahol a többi koporsók leteendőek voltak.

A városház alatt levő üzletemet Egyháztér 3. szám alá helyeztem át

az összes megmaradt árukat minden elfogadható áron kiárusítom.

Borsos Kata.

Scholoz Gusztáv püspök beszéde.

Isten hozott drága hamvak!
Isten hozott jó nagy urunk, Thököly

Imre!

Kétszáz éves siri álmód után nemzetnek feltámadva, Te nagy hontalan száműzött, Isten hozott újból szeretett hazád földjére, mely anyai szeretettel borítja majd hantjait hozzá visszajutott, soha el nem felejtett fiára.

Bizonyára Isten hozott! Mert Isten az, ki él a honfiai szívében, hogy nagyjait és jelesit lelejtani nem tudja még évszázadok után sem. Mert Isten az, ki a szívet buzdíja szüntelen, hogy kívánja, követelje, könyörögve kérje vissza azt, ami az övé volt egykor testestől, lelkestől mindig. Mert Isten az, ki él a nagy, a dicső őz király szívében, hogy megöröse nemzete titkos, leghebb vágyát, felejtve multat, háza tradícióit, szeretetben összedobban a nemzet szívével s királyi hatalmában viszaadja a nemzetnek, mi az övé volt elejétől végig.

Isten hozott, jó Thököly Imre!

De örömeim is felsajog e névnek halatára a honfiai szív. Hiszen szörnyű időknek szemtanuja volt a férfi, ki itt alusza szent álmait. Korlátlan kényuralom járma alatt a nemzet minden szabadsága békóba verve, börtönbe zárva, gályákra küldve a hit és gondolat szabadság, e néhány szó — nem az enyém, nem is vallásombeli történet-író vallomása szerint — jellemzi teljesen a kort, mely a fiatal daliát, Thököly Imrét a „bujdosók“ élére szöliotta.

A protestánsüldözés magyarirtással fajult. „Katholikussá legyen az ország, legyen szolga, legyen koldussá“ — követeli Kolonics.

„A vallásszabadságot biztosító magyar törvényeket megtartani nem kötelek a magyar király“ — hirdeti Bársony.

„Hitsegő vagy hontalan száműzött legyen a protestáns“ — parancsolja Szelepcsényi s a buccarii és nápolyi gályák megtelnek a szegény ártatlan, magyar protestáns papok alakjaival „keserves rabságban, nagy szomorúságban“.

„A magyar, ha protestáns, vérpadra való“ — szól Caraffa s Debrecen, majd Eperjes városainak 50 patriciusa vérpadon ontja véréit ez emberszörny, ezen ugynevezett „Thearumán“.

Maga Thököly, már 13 éves gyermekifju korában testvéreivel együtt magyar honuktól megfosztva, mint üzött vad, pusztai életét megmentve bujdosik Erdélyben.

Csodálkozunk-e, hogy ifju lelkében e keserves tapasztalatok után megszül mlik a szabadságvágy? Az elliprott hazának szabadsága, a végig üldözött hitsorsosok vallásszabadsága utáni vágy? Három nővére, Katalin, Maria és Éva, „szolid orszáknak engedve“ elhagyja ősei vallását, nagybátyját Zsigmond, szintén csak hitszegése árán tartja meg életét. Csodá-e, ha a lelkes ifjubar felébred a férfiúi dac és elhatározás, megmutatni a világnak, hogy — mint kortarsa írja — „Isten még mindig támaszt az anyaszentegyház szabadságára, az ő nyomorúságának idején, istenes Mózeseket!“ Crescit sub pondere palma! Ideálja a hitszabaddó Gusztáv Adolf svéd király olvasmányai, a németalföldi szabadságharc története, mely harc egyes részeiben oly nagyon hasonlított hazája helyzetéhez. Ott Egmont és Ilorn, itt Nádasdy, Zrinyi és Frangepán kivégeztetése; itt az „accise“ e „szörnyű“ az „döre“ szó, mint Bethlen Miklós mondja, ott Alba, itt Cob és társainak vérengzése, ott is, itt is a megtámadott nemzeti élet és vallásszabadság élet-halálharc az idegen abszolutizmus ellen. Ha ott sikerült a szabadságot kivívni, miért ne sikerülhetne itthon is? Így gondolkoztak a „bujdosók“, így az ifju Thököly Imre is. — Csodálkozunk-e, ha Bocskay és Bethlen örökének, a nemzeti és

hitbeni szabadságnak védelmében a segítséget ott kereste, a hol az található volt: a törökönél? „Hiszen — ugymond egy jelesünk — ha a 30 éves háboruban és azó a is az akkori bécsi reakciónak nem sikerült az emberiség legdrágább kincseit, a nemzeti és lelkiismereti szabadságot teljesen megsemmisíteni, bizonyára azon szövetségnek köszönhető, melyeket Bocskay, Bethlen, Thököly és Rákóczi kötöttek a törökökkel“, mely szövetségnek éppen az igazi kultúra Németország, Anglia, Hollandia és a katolikus Franciaország voltak nemcsak pártolói, de indítványozói és közvetítői is.

Messze vezetne a szabadságharc változó eseményeit, a nagy szabadsághős győzelmeit és vereségeit csak futólag is esemeltetni. Szatmár, Onod, Tokaj, Kassa, Lőcse, Késmárk és majd az egész magyar felvidék Thököly zászlói alatt, szemben Lipót szövetségese, Lobieszky s a pápa pénzéből fizetett császári és lengyel hadsereg, a törökök győzedelmes előrenyomulása Bécsnek kapui elé, eszteromi vereségük, Budavárának győzedelmes bevételé 146 évi török hódoltság után, Apaffy erdélyi fejedelem megfélemlése, Erdélynek, mint a „meghódított tartományok“ képe, a zentai csata borzalmai, a karlovici béke, Thököly szerencsecsillagának aláhanyatlása, Thököly mint török alattvaló, hazájából száműzve, a nikodémiai „virárváros“ Ozmid esendes remete lakója, mindez elvonul lelki szemünk előtt — minden kegyelettel állunk 200 esztendő multával hamvaidd előtt Thököly Imre, ki mindezt átélte, átkinlódta, átszenvedte, hazád és vallásod rendíthetetlen szeretetében hősiesen megállva mind halálig, mint az Ur hiveinek egyike, kik a szent könyv ígérete szerint „hiveknek találhatván, halálig elveszik az életnek koronáját“, mint az Ur ama hiveinek egyike, „kiknek nevék fénylik, miként az ének fényessége és mert sokakat az igazságra vezettek, miként a csillagok örökkön örökké fénylenek“.

Thököly Imre nem halt meg! Thököly Imre él. Az erőszakkal szövetkezett hitsegő idő előtt bénította meg a hitet, a szabadságnak a vezér fíradt kezéből kihulló zászlóját erősebb, fiatal kar ragadta fel, melyet porba hullhatott volna; Thökölyt elváltja Rákóczi Ferenc a nemzet szabadságharóiban, csodákat mivel, melyekről szent lelkesedés-el emlékezik meg a nemzet most is, 200 esztendőnek elmúltával. Elnémultál áldott fejedelem Izmidben, virághatos nyugvóhelyeden, miként elnémult nagy utódod Rodostóban is. Hiszen Krisztus urunk is elnémult ott sziklasírjában, melyre Páláus nagy peccsétjét helyezé. De az eszme, melyért éitetek, küzdöttetek, szenvedtetek, meghaltatok, édes hazánk szabadságának örök eszméje, nem halhatott meg; sirotokból kitörve, léijogot követel századok harcában azóta és minduntalan. Te dicső, nagy halott, dicső utódaiddal együtt buzaszem valátok, mely földbe tétetvén, nem marad magára, hanem sok gyümölcsöt terem. A sötét hajdankorban megígérte az Ur szolgájanak: ime én veled vagyok, hogy megörizzetek tégedet és meghozzalak tégedet ezen földekre s nem hagylak el tégedet, mig nem bételjesitem, mit tenekd szóltam.

És az ur beváltotta ígérteit Thökölyre nézve is. Itt van hamvaiban és itt van köztünk imádott hazája földjén, mely szabad akar lenni, milyennek ő álmodá, a jószágos, a kionszestelt, az alkotmányos király éite esthajnalán, látva — király és nemzet szeretetben egyetörve, egy boldogabb időnek már magába is boldogító reményében boldogan. E nagy munkának egyik nagy alapvetője válál Thököly Imre. Hálas nemzeted köszönt és üdvözl. Isten hozott! Isten hozott!

A bazilikában.

Déli 1 óraker a Deák-téren ketté vált a menet; az egyik rész a Thököly Imre

hamvaival a Deák-téri evangélikus templomba vonult, a másik II. Rákóczi Ferenc és a bujdosók hamvaival a Bazilikába. Itt a hamvakat az egész függetlenségi párt és a kormány nevében Kossuth Ferenc fogadta, majd Samassa József biboros egri érsek teljes papi ornátusban beszentelte a hamvakat. Ezalatt az énekkar az „Ecce sacerdes magnus“ kezdetű egyházi éneket adta elő, majd mikor a koporsókat a templomba vitték, az énekkar gyönyörű összhangzatban énekelte a régi, keresztény egyházi éneket:

„Boldogasszony anyánk,
Réi jó Patrónánk,
Nagy inségben anyánk,
Így kiált tel hazánk:
Magyarországról,
Romlott hazánkról,
Ne teledkezzél el
Szegény Magyarokról!“

Fényes közönség töltötte meg a templomot és hallgatta meg a biboros gyászistentiszteletét.

Az ev. ref. templomban.

Ezután a Deák-téri evangélikus templomba vonult a közönség, ahol Scholtz Gusztáv ev. püspök mondott gyászistentiszteletet Thököly emlékéért. A kormány tagjai teljes számmal jelen voltak.

Délután 4 órától kezdve a ravatalokat óriási közönség látogatta meg. A koporsókat is szakadatlanul hordták. A koporsókat virágözön borította.

Vissza a vonathoz.

Este fél 8 óraker az „Entre prise de pompes funebres“ emberei a legnagyobb es ndben kiszállították a koporsókat a vasuti állomásra, ahonnan az éjszaka folyamán II. Rákóczi Ferenc hamvait Kassára szállították, ahova a hamvak reggel 7 óraker érkeztek meg. A rendes és külön vonatok szakadásig megteltek az utazó küldöttségekkel és kegyeletes közönséggel.

Szerbia küldöttségét elutasították.

Külön hajón Rákóczy elé.

A kormány nem fogadta őket.

A magyar határszélen, Orsován, ahol a hazatérő Rákóczit és bujdosó társait a magyar kormány és a magyar képviselőház nagy küldöttsége hivatalosan fogadta, hihetlenül kellemetlen jelenetek játszódtak le. Egy szomszédos államképviselőlet megsértettek, természetesen Bécs szíja-ize szerint. Ez a sérelem Szerbiával esett meg, azzal a Szerbiával, melynek népével a legszivelebb és legbékésebb viszonyban vagyunk, de a melylyel oktalan és badar háborusdiban van gyámoltalan külügyi kormányzatunk. A Skoda-ágyuk miatt vámháborut kezdett Szerbiával az immár bukott Goluchowski, a ki mindent elkövetett, hogy lerontsa azokat a szimpátiákat, melyeket Szerbia független népe a nemzeti küzdelem során irántunk tanusított. A bécsi kamarilla folytatja cselszövéseit és a fenséges Rákóczi-ünnepet is felhasználta politikájának érvényesítésére. A magyar kormány felhasználásával megsértették és megalázták egész Szerbiát, mely kegyeletes érzéssel óhajtott részt venni nagy fejedelmünk, Rákóczi Ferenc emlékeztetének dicsőítésében.

A botrányról, melyet holnap már az egész művelt világ bizonyára a legnagyobb megütözéssel fog tárgyalni, tudósítók a következőket jelenti:

A szerb ujságírók egyesülete néhány nappal ezelőtt felhívta

**Vásároljunk
jó árut
olcsó árban**

Asztalos József

női divat áruházában Debrecen,
Kossuth-u, 4 sz.

Hazai és angol kelmék a legszebb kivitelben kaphatók.

egész Szerbia népét, hogy Rákóczi és társai ünneplésében vegyenek ök is részt. Belgrádból külön hajót indítottak Orsovára, hogy magyar területen hajthassák meg Szerbia lobogóját Rákóczi előtt. A szerb közélet kitünőségei és legkiválóbbjai indultak el ezen a hajón Orsovára, ahol hajójukat nem köthették ki könnyű szerrel. A hatóság ugyanis számtalan akadályt gördített ez elé és amikor a szerbek végül partraszállhattak, eléjük lépett az orsovai főszolgabíró s közölte velük, hogy a magukkal hozott koszorút letehetik ugyan a bujdosók koporsójára, de beszédet ott nem mondhatnak.

A szerbeket roppantul megdöbbsentette a nem várt súlyos sértés és minthogy nem akartak botrányt csinálni, egyszerűen letették a koszorút. A szerb küldöttséget Marinkovics Pál, a szerb Ujságírók Egyesületének elnöke vezette és abban részt vett a szerb skupstinának egy negyed része, körülbelül negyven képviselő, továbbá egy volt szerb külügyminiszter, Ivanics, a miniszterelnöki sajtóiroda főnöke és még számosan. A frakkba öltözött, rendjelekkel díszített szerb urak utóbb beszélni akartak a magyar kormány tagjaival, ez azonban nem sikerült nekik.

Az eset a magyar képviselők közt, akik Orsovára utaztak, kínos feltűnést keltett, Okolicsányi és Csizmazia képviselők felkeresték a minisztereket és felvilágosítást kértek a szerbek ügyében.

— Nem fogadhatjuk a szerbeket, — mondta az egyik miniszter — mert nincsenek diplomáciailag bejelentve.

Wekerle Sándor miniszterelnök pedig ezt mondta:

— A szerbeket nekünk nem szabad fogadnunk . . .

A magyar képviselők erre felkeresték szerb kollégáikat és biztosították őket arról, hogy a sérelmet, amely velük történt, mélyen fájjalják és elítélik és egyúttal a magyar nemzet változatlan rokonszenvét fejezték ki előttük. Egészen bizonyos, hogy a képviselőházban folytatása lesz ennek a legújabb bécsi merényletnek.

A kamarilla sakkhuzása sikerült. Megint diszkreditáltak a külföld előtt Magyarországot. Arculosapták a szerbeket, de sértették ezzel a magyar nemzetet is, amely nem tűrheti, hogy nevében és rajta keresztül álljon bosszút Bécs azért, mert a Skoda-gyárak üslete csütörtököt mondott . . .

Halálra vert legény.

Szomorú mulatság.

(Saját tudósítónktól.) Véres és végetes kimenetelű verekedés folyt le tegnap

délelőtt a közeli Mikepéresen. Király Sándor napszámos ember több társával a vasárnap tisztelőre egyik kocsimába tért be mulatozni. Vig mulatozás közepette Király Sándor valami kis dolgon összeszólalkozott társaival.

Az összeszólalkozást csakhamar tettelesség követte, aminek az lett a vége, hogy Király Sándort társai botokkal és a kezük ügyébe akadt eszközökkel úgy elverték, hogy vérbefagyva, eszméletlen állapotban szállították haza a lakására, hol később gyótró kinjaitól megváltotta a halál.

Az ottani csendőrség még tegnap délelőtt kimerítő távirati tudósítást küldött a véres verekedésről a debreceni ügyészségnek, a hol a vizsgálatot megindították; egyidejűleg elrendelték, hogy az agyonvert ember hulláját Isoó János dr. és Láng Sándor törvényszéki orvosok boncolják fel. A törvényszéki orvosok a mai reggeli vonattal utaztak ki a boncolás megejtése végett.

A honvédség eltöltése.

Jekelfalussy rendelete.

A nemzeti haderő nem ünneplhet.

Eppen jókor döfte a nemzet szívébe mérges fulánkját a hadvezetőség. Hazajött a hadverő fejedelem, a bátor, a nagy vezér. II. Rákóczi Ferenc, vele jöttek jóbanroszban hűséges bajtársai s hogy hazahozhassuk a drága hamvakat, a megalázkodás egész kalváriáját kellett megjárunk. Kijártuk az engedélyt, de el kellett tűrnünk, hogy a minden magyar embernek szent név mellől kitorúlték a fejedelem szót, le kellett nyelnünk a keserű pirulát, hogy a közös hadsereg magyar fiait a legszigorubb parancsokkal eltöltötték nemcsak az ünnepléstől, de még attól is, hogy akárcsak mutatkozzanak is nyilvános helyeken.

A munka sora ezzel nem merült ki. A magyar kormány egyik tagja, Jekelfalussy Lajos nyugalmazott császári és királyi alábornagy, honvédelmi miniszter rezervált rendelettel támadta meg a honvédtisztek, a legénység, tehát a nemzeti haderő szíve dobbanását s elküldte őket a szent hamvak mellől, ahelyett, hogy kivezényelte volna valamennyit a nagy fejedelem porai mellé imára, lelkesedést meríteni.

A rendelet, amely döbbenetes okmánya a megkööttségnek, amiben Magyarország nyög, szóról-szóra így hangzik:

Honvédelmi miniszterium

M. kir. honvéd állomásparancsnokságnak.

Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak országos ünneplés közt való hazahozatala alkalmával a honvédség és csendőrség mihez tartása végett a következőket rendelem:

I. Rákóczi fejedelem és buj-

dosó társai hamvainak diszkisereiben honvéd- és csendőr-állományunk részt nem vehetnek, kivéve a csendőr-karhatalmi ki- rendeltséget.

2. Ez ünneplések alkalmával a színházakban tartandó díszelőadásokon honvédek vagy csendőrnek megjelenni nem szabad.

3. Az ünnepléses gyászszertartásokon (istentisztelet, stb.) honvédek, vagy csendőrnek részt venni tilos.

Azon helyek és templomok, hol Rákóczi fejedelem és bujdosó társainak hamvai felravatalozva vannak, az ünnepség után megtekinthetők.

Azon honvédek, vagy csendőrök, kik Rákóczi fejedelem, vagy bujdosó társai egyenes leszármazottai, az ünnepségeken tetszésük szerint részt vehetnek.

Ezen ünnepségek napjain a rendes napi foglalkozások megtartatnak.

Jekelfalussy s. k.

UJDONSÁGOK.

* Virilisok névjegyzéke. Debrecen város jövő évi legtöbb adófizetőinek névjegyzékét közszemlére tette a hatóság. A névjegyzék elleni felszólamlásokat november 11-ig fogadja el a főjegyzői hivatal.

* Gyászistentisztelet a róm. kath. templomban. Rákóczy szent hamvait ma, hétfőn temetik el Kassán. Ebből az alkalomból, egy időben a kassai gyászszertartással, tehát délelőtt kilenc órakor gyászmise lesz a róm. katolikus templomban.

* Rendkívüli közgyűlés a megyén. Hajdúvármegye november hó első leendő rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgyai lesznek a Rákóczi-kép megfestése, a Boeska-szobor elkészültéről és a leleplezés ehelasztásáról szóló jelentés és a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló belügyminiszteri leirat.

* Elhunyt vendéglős. Sporni Gyula, volt debreceni vendéglős, a Kossuth-szálloda bérülője, egy év előtt felhagyott üzletével és a délvidéki tengerparton keresett gyógyulást tudóbajára. Onnan Budapestre, a Klinikára ment, ahol tegnap meghalt. Halálát felesége, gyermekei és debreceni rokonsága gyászolja.

* Elgázolások. A vigyázatlan hajásért vasárnap két lejelentés is történt. Di-hen László, Csonka-utca 149. sz. a gazda a kocsijával elütötte az utcai akafát. Mikor a gazdát a rendőr kérdőre vonta, még neki állt felebb és „levetkeztettek, majd így, majd úgy csinállok veled te bitang, hogy mersz te adófizető polgárt megszólítani” stb. Debrecenben már megszokott ki-ejzésekkel illett. — Budai Balint 18. számú egyfogatu bérkocsis az utcán elütötte Kovanyák S. 10 éves lelenctűt, a kit állítólag Tassi Imrene csapokerti lakosnó buktatott a kerékek alá, melyek a jobb lábszárán mentek keresztül. Mindkettő ellen megindították a vizsgálatot.

Cipő Király Tolnai Dániel Piac-utca 49. sz., főpostával szemben (Csanak fischerüzlet szomszédságában.) Saját érdekét védi mindenképpen, hogy cipő szükségletét ezen üzletből szerezze be. — Csak a Cipő Király cégre tessék figyelni!

* **Az amerikai lán.** Vasárnap Hajduböszörményből négyen kértek Amerikába szóló utlevelet. Fazekas Imre, azonkívül Antrichtig Pepi 17 éves lány Mendel Gyula és József nevű kiskorú rokonaival, akiknek apjuk már előbb kivándorolt.

* **Tanulók a Rákóczi-kép előtt.** A város gyönyörű Rákóczi-képéhez valóságos zarándoklat indul meg ma, a temetés napján. A pálmággakkal és girlandokkal díszített képet ma délelőtt az iskolák növendékei fogják megtekinteni a város háza közgyűlési termében, a melyet a közönség számára délelőtt 9 órakor nyitnak meg; délelőtt 10 órakor a Svetits-intézet, 11 órakor a ref. tanítóképző növendékei, azonkívül számos más tanintézet növendékei fogják testületileg megtekinteni. A hatóság nevében ifj. Ozory István közigazgatási gyakornok fogadja az iskolák növendékeit.

* **Kutyamarások.** Janó János Széchenyi-kerü lakos kutyája lehuzta Csonka halmán Erzsébet-utca 9. sz. a. lakó végrehajtót, akinek a jobb felső lábát megharapta. — Komlóssy Dezső Fűvészkert-utca 6. sz. a. lakos kutyája pedig Széplaky József Simonffy-utca 5. sz. a. lakos 8 éves hasonnevű fiának alsó lábát harapta meg. A veszedelmes kutyákat állatorvosi vizsgálat alá vették, gazdáik ellen pedig megindították a kihágási eljárást.

* **Az ipartestületben összeesett.** Az ipartestületben lett rosszul Nyitranszky János 27 éves festő. A szerencsétlen fiatal embert a szivbaja fogta el. A mentők a kórházba szállították.

* **Apró hírek a rendőrségről.** Selyem András csavargó a végleges kiállítás dacára visszatért Debrecenbe. Felősmerték és elhagyták. — Rózsa Mari 12 éves leány megszökött a lelencházból, mert állítása szerint nem kapott vacsorát. Kihallgatásakor úgy tűnt fel, hogy a gyermek elmebajos. — Nagy Zsigmond csavargót a Baros-utca 11. sz. ház előtt leütötte a lábáról a pálinka. Bevittek a kijózanító bűnügyi osztályra.

* **Sertésszállás és előlegező részvénytársaság Debrecenben.** A most rohamosan megindult alapítások között igen öröndetes a „Sertéshizlaló és előlegező részvénytársaság” megalakulása. Városunk lakosságának tekintélyes része foglalkozik a sertéshizlalással, tenyésztéssel és kereskedéssel. Kicsinyben és nagyban anélkül, hogy az érdekelteknek a sertés tenyésztés, kereskedés és hizlaláshoz szükséges eszközeiről eddig itthon méltó gondoskodás történt volna. Mostanában egyik helybeli pénzintézet ohajtotta ezt az ügyet megoldani, azonban a gazdák, sertéshizlalók és kereskedők, tehát az érdekeltek bevonása nélkül, tisztán üzleti spekulációból. Ezért Szentesi János, Nagy Jakab, Horváth József, Nagy Albert, Kovács Péter, Nagy Sándor, Polgári József, Tóth András, Lakatos Gábor, ifj. Kertész István, Gyarmathy István, Öry János, Nagy Sándor, Polgári Balint stb., vala-

mennyien gazdálkodók, hizlalók és kereskedők elhatározták, hogy a sertéstenyésztők, hizlalók és kereskedők érdekeiknek hathatós istápolására és ezen ipar fellendítésére maguk, minden idegen befolyás és gyámkodás kizárásával Debrecenben sertésszállás és előlegező telepet és vállalatot alapítanak. Az alapítók, nem mint ahogy a nyelvésszókra alapult pénzintézet célozta, idegen elemek, hanem kizárólag a gazdák, sertéshizlalók és kereskedők, már ki is bocsátották az alapítási tervezetet és a részvényjegyzés janyira előrehaladt, hogy a legközelebbi jövőben Debrecenben a sertésszállás és előlegező részvénytársaság sertéseket hizlalásra vállal.

* **Összeégett fiu.** Több mint négy hónappal ezelőtt Hajduböszörményben súlyosan összeégett egy Sívágó Imre nevezetű 17 éves fiu. A súlyosan összeégett fiu esetét nem jelentették be az ottani hatóságnak és így arról a családon kívül senki sem tudott. Tegnap azonban négy hónapi szenvedés után Sívágó Imre belehalt súlyos égési sebeibe. A bösörményi rendőrség, a mely tegnap megtudta az összeégett fiu halálát, táviratban kérte a debreceni ügyészséget a vizsgálat megindítása végett. Az ügyészség a vizsgálatot megindította.

* **Az ölmosbot és rendőr-kard.** Vasárnap délután 1 órakor a Hatvan-utcai „Szép juhásznéhoz” címzett vendéglő tulajdonosa kétségbeesetten jelentette Nagy Lajos 3. sz. rendőrnek, hogy a vendéglőjében nagy verekedés van és ő képtelen őket megfékezni. A rendőr bement az ivóba, ahol javában kocogtatták már egymás fejét. Miután felszólítására nem engedelmessé váltak, a rendőr segítségért sipolt. Eközben a verekedők, miután a korcsmában mindent összevontak, kibuzódtak az utcára. A rendőr ismét közbelépett, de ekkor Rác Lajos nevű napszámos az ölmos botjával nagyot ütött a kezére. A rendőr is kardot rántott erre és akkorát huzott Rác fejére, hogy a kardja is eltört bele. A kemény fejű Rác erre megfutott, míg a többi verekedőt, Urbán György kocsis, Varga Lajos napszámost, Melkó József munkást, Urbán János napszámost, Barta Sándor kocsis és Karsai István napszámost összefogdosták a segítségül jött rendőrök. Rác Lajos nyomozzák. A kalapját és az ölmos botját bűnjelként beszolgáltatták.

* **Vetésy Mihály Kernáts Gyula** utóda „Kegyelet” temetkezési intézeténél Kossuth-utca 19. szám alatt a színházzal szemben van a legolcsóbb, legmeghízhatóbb, legpontosabb kiszolgálás.

* **Legszébb téli árak,** u. m. jó mosó barchetek, flanellek, félposztók, továbbá paplanok, flanel takarók; szoba és lópokrók, valódi Jäger alsóruhák, harisnyák Kardos László vászon és menyasszonyi kelegye üzletében. Debrecen, Kossuth-utca 9. szám. Határozott ár. Alapított 1831.

* **Női és leányfelöltők legnagyobb választékban,** legszebb kivitelben, feltűnő olcsó árak mellett kaphatók Halmágyi Sámuel utóda cégnél, Debrecen.

* **Alenronat (növényi fehérje) kenyér,** kívánság szerint búzával vagy rozsval, cukor betegek számára, Ebstein Vilmos göttingeni orvos-tanár utasításai szerint. Készíti Horgonyi Károly, Batthyány-utca 15.

* **Debrecenben egyedül áll fenn** a Szőke Dániel elsőrangú ékszerész- és aranyműves műhelye, ahol személyesen készít arany-, ezüst- és ékszer-tárgyakat. Valamint átalakításokat és javításokat is a legszébben, legizlésebben eszközöl. Sok helyről teljes elismerés. *Üzlet-helyiség Csapó-utca 30. (Balázs-féle házzal szemben.)*

* **Magyar műipari cikkek raktára.** Aszmann Ferencnél.

* **Minden szentek napjára** (kivilágításhoz) színes mécs-poharak kaphatók és megrendelhetők Blattner Gyula épületűvegés és képkeretező üzletében, Piac-utca 69. sz., a Frohner-szálloda mellett.

* **Pörkölt és nyers kávé különlegességek** kaphatók Félégyházy János motorüzemű kávépörköldéjében, Piac- és Miklósvetca sarok.

* **Mit kell minden hölgynek tudnia?** Elsősorban azt, hogy lebilincselő szépségét hogy tarthatja meg a legmagasabb korig, hogy védheti meg arcát a nap és szél befolyása ellen, hogy távolíthatja el az arcát ele-ufító szeplőt, májfoltot, pattanást, mitessert és egyéb arciszéttartást. Mindezek legbiztosabb segítőszere a törvényesen védett, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó hirtveves Földes-féle Margit-crème, mely pár nap alatt a ráncokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. — Nagy tégyel két korona, kicsi egy korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

* **Szeplő, májfoltok, persenések ellen** legjobb a Rózsa arckenőcs. Üdeséget, hájt kölesönöz az arcnak. Nem zsíros, nem avasodik. Nappal is használható. Ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogueriájában, Debrecen Kossuth-utca 6.

* **Kossuth rumnak** nincsen párja, magyar iszsa, magyar gyártja. Eredeti 1 literes, fél és negyed literes palackokban kizárólag kapható Debrecenben: Lusztig és Bán uraknál.

* **Gyermekruha különlegességek** nagy választékban raktarra érkeztek Halmágyi Sámuel utóda céghez, Debrecen.

* **Tüdőbetegeknek megmentője** a törvényesen védett „Sylol”. E csodás hatású, kellemes ízű gyógyszer megszünteti a köhögést, bámulatos eredménnyel használhatik mindennemű tüdőbántalmak, hurut, elayálkásodás és influenza ellen; az éjjeli izzadást teljesen megszünteti, a test súlyát gyarapítja. Ára egy üvegnek utasítással együtt 2 kor. Kapható a készítő, Hajós Árpád gyógyszerárban, Arad és Magyarország minden nagyobb gyógyszerárban.

* **A két legnagyobb ékszerész-cég,** a Debrecenben 30 éve fennálló Blau Lipót és 24 éve fennálló Lőkóvits-cég egyesült a most Lőkóvits Arthur-céze alatt vezetetik Ki óriási választékban megbízhatóan és jutányosan óhajt menyasszonyi ékszer, ezüstöt stb. vásárolni, nyugodtan fordulhat Lőkóvits Arthur ékszerészhez, Debrecenben.

* **Leggyorsabban és legpontosabban** házhoz szállítok magyar és porosz kősonet, tojás- és kocka-Briquet-et. Varga Károly, Hatvan-utca 70. sz. Telefon 465.

Ruha festő és vegy-tisztító intézet

Hrabéczy Antal, Debrecen, Széchenyi-utca 42. szám alatt

* **Pilsirozás** (lapos) elvállalták Ott Károlynál, Kossuth-utca.

* **Szűcs árak**, minden szörme minőségben, figaró, kabát, bunda, gallér, boa, karmantyú, gyermekgarnitúra legnagyobb választékban, legolcsóbb árban Halmágyi Sámuel utóda cégnél, Debrecen.

* **Szabó Béla miskolci pipere-zappangyáros** kiváló minőségű mosdószappanai alulirotnál állandóan kaphatók. Nemcsak a hirdett s általában kedvelt pármái ibolyaszappant, hanem az összes többi szappan-készítményeit raktáron tartom s azok 20 fillértől kezdve kaphatók. Az országos hírű Szabó-féle gyermekszappan Debrecenben egyedül nálam kapható. Rácz Hermann Angyal-drogueriája, Debrecen.

* Valódi jáger gyermek-, női és férfi alsóruhák igen olcsók Barthánál.

* **A legújabb formájú férfialapok ólasi választékban megérkeztek Feketeénél.**

* Női kizitások, színházi sálak rém-olcsók Bartha Kálmánál.

* **Pármái ibolyaszappan a szappanok ideálja.** Rendkívül kellemes ibolyaillata s bőrluhító, finomító hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipere-zappangyáros, Miskolcon. Kapható Debrecenben valamennyi gyógyszer-tárban, továbbá Márton Gyula, Bartha Kálmán, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Kalnay Lipót, Benyás Emil, Fenyő Sándor, Füstös testvérek, Fritsch Károly, Krausz Gyula, Komlóssy Lajos kereskedőknél, Jóna és Jóna s Rácz Hermann droguistáknál. Hajdu-Szoboszlón Körner Bélánál. Ujfehértón Trón Gyula gyógyszerésznél.

* Remek szörme-boák érkeztek Bartha Kálmán főtéri üzletébe.

* **Egyedül elárúttója az egész világon elismert „The Castle Make mg. Co.” nyakkendőknél Debrecenben Fekete Jakab cég.**

* **Használja a híres hajdusági bajuszpedrót**, mely legjobb az összes készítmények között. Egy doboz 50 fillér. Kapható Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-u. 8. „Arany egyszarvu gyógyszer-tár.”

* Valódi orosz-lán-védjegyű uri fehérneműk, nyakkendők, harisnyák, illatszerek Barthánál legolcsóbbak.

* Pils, bőr, selyem ajándék disztárgyak, könyvkötések, passepartout stb. Antalynál készülnek, városházzal szemben.

SZÍNHÁZ.

Színházunk ünnepe. Rákóczi emlékének szentelt ünnepet szintársulatunk is. Hazafias tirádák, lelkesítő szavak, Rákóczi és bujdosó társait dicsőítő költemények áradata ömlött a színpadról. Tüzes hatása volt Szunyogh Barna költeményének, amelynek utolsó versszakát a következőkben reprodukáljuk:

Oh, mert hiszen folyton élni kell a dalnak,
Amíg szívelangja lobog a magyarok!
Ez erősít, tüzel, ha a harcba szálltok!
Ez a Ti legszentebb, legforróbb imátok!
S verjen meg Titeket a hatalmas Isten,
Ha majd valamikor nem lesz szívetekben
Ez az örök-élet, soha el nem múló,
Eget megostromló Rákóczi-induló...!

Szívav színjátékainak is meg volt a hatása. Zivuska és Patrubány hangulatos színművét rokonszenvesen fogadta a közönség. Taps és kihívás, valamint a Rákóczi-induló gyújtó akkordjaira lelkesedés bőséggel fakadt a nézőtérén.

A Franck Henr. Fial cég pótkávé-gyára Kassán.

Az az öröndetes fejlődési folyamat, amelyet a hazai pótkávéipar az utolsó 18 évben felmutathat, sokféle módon lendítő befolyással volt országunk gazdasági életére. Az ország általános jólétének emelése mellett, mely mindegyik iparág áldásos felvirá-

gozását kíséri, itt különösen a mezőgazdaság kedvező befolyása veendő tekintetbe, amely új növény, a pótkávégyártáshoz nyersanyagul szükséges „cikória” által a talajnak fokozottabb kihasználását érte el.

A Franck cég ludwigsburgi törzsházából már régóta üzleti összeköttetést folytat az itteni kereskedővilággal. — Ez, valamint a szíves fogadtatás, amelyben gyártmányai Magyarországon és Ausztriában részesültek, arra indították a céget, hogy már az 1879. évben Linzben az első gyárat alapította, 1888-ban Kassán létesített gyárat, az 1893. év elején pedig a mostani impozáns fekvésű új kassai gyártelepet építette, ezt 1906-ban kibővítette és ugyanabban az időben: 1893-ban létesült a zágrábi gyár is: 1900-ban pedig Belovárott épült néhány aszaló, a környéken kultivált cikória-termelés részére.

Ezen két gyár alapításával a Franck cég nemcsak szorosabb viszonyba kívánt lépni magyar vevőivel, hanem feladatává tűzte ki, hogy oly gyártmányt szállítson, amely hazai nyersanyagból készül. — Kereskedelmi miniszter úr ó nagyméltósága az 1899. évben látogatásával tüntette ki a kassai gyárat és a m. kir. minisztérium az 1899. évi szeptember 30. kelt 12041. számú rendeletével megengedte a Franck-féle kassai gyárnak, hogy készítményein a magyar címet használhassa.

Abból a vezérelvből kiindulva, hogy a több mint 300 munkásnak az egészségét és testi épességét példás renddel, tisztasággal és pontossággal biztosítsa, a jó és szorgalmas munkásnak megfelelő és állandó, elégedett megélhetést biztosító keresetet nyújtson, elértek a munkások és munkások között a legörvendetesebb érdek-összhangot, amelynek a jövőben való fennállásáról a vezetőség gondoskodása és figyelmessége kezekedik.

A Franck Henr. Fial cég e sikeres tevékenysége nem kis mértékben járult hozzá az egész monarchia pótkávéiparának jelenlegi kielégítő állásához, mindenekelőtt azzal, hogy oly terméket hozott a piacra, amelynek jóságát mostan sok ezer tapasztalt háziasszony dicséri.

Miután a nyersanyag beszerzésére nézve, a hazánkban termelt cikória még mindig nem elegendő, a gyár részben még a külföldre, nevezetesen Németországra, Hollandiára és Belgiumra is van utalva. — A kassai gyár képes a belföldi szükségletét nemcsak teljes mértékben fedezni, hanem még Galiciába, Bukovinába és Sziléziába is tetemesen szállítja gyártmányait, de még Oroszországba is egy keveset.

Hogy mennyiben emelte a mezőgazdaságot a pótkávéipar fejlődése, arról volt már szó — ezuttal a mezőgazdaságnak egyik legfontosabb termékére a tejfogyasztásra — legyen még utalva: a tejnek termelését, t. i. az olcsó pótkávé bevezetésével tudták a tejgazdaságot emelni. —

Hazánk lakosságának azokban a rétegekben, hol a kávé magas ára következtében eddig még nem igen tudták bevezetni, a tejeskávét a Franck-féle pótkávé hozzáadásával mindig új híveket szerez magának, minek folytán a tejfogyasztás is folytonosan emelkedik; de még az Alduna országaiban is, hol a török fekete kávé általánosságban iszzák, a Franck-féle pótkávé bevezetése által a tejeskávétal folyton új hívekre lehetne szert tenni, ha a beviteli vámok nem lennének oly tulságosan magasak.

Emellett figyelembe kell venni még egy pontot, amelynek anyagi értéke nem becsülhető oly könnyen meg, kulturális jelentősége azonban, nem magasztalható eléggé.

A tejeskávénak előrenyomulásával a pálinkát, amely hazánkban sok vidéken a szegény emberek rendes reggelije, mindig jobban kiszorítatik és ennek helyébe a táplálkozásra szükséges produktum, a tejeskávét — a tej — lép.

Szívvel kívánjuk, hogy a Franck-féle nagyszabású hazai gyárvállalat prosperáljon és hogy a fogyasztó közönség azt megfelelő támogatásban részesítse, hogy a magyar iparnak tekintélyt és hazánkban anyagi hasznot hozhasson.

CSARNOK.

Magda.

— Regény. —

Irtá: Than Gyula.

(Folytatás.)

Magda két szép szeméből a boldogság tüze sugárzott ki. Arcát gyöngye pirította el. Ajkai meg-megremegtek s alig bírta elmondani:

— Igazán?... Haza mehetek?... Vissza az én kedves emlékeim helyére. Ott, ahol édes apám, ott, ahol jó anyám arcképe néz le a magvas falakról?... A száműzetésnek vége?... Igazán? Oh mondja, mondja, ismétlje még egyszer kedves Károly bácsi.

— Igazán édes gyermekem, igazán. Nemcsak visszajössz, de te leszel ott az egyetlen parancsoló, mert a tied ott minden.

Magda az öreg ur kezét kapta el s hiába tiltakozott ellene Károly bácsi, oszkolta hűvel:

— Köszönöm! nagyon köszönöm, hogy mehozta nekem a jó hírt. Majd ha visszamentem, majd ha újra otthon leszek, mindent elfogok követni, hogy visszajöjjön, velünk legyen, közöttünk maradjon az én drága jó testvérem Dezső is.

Károly bácsi némán nézte a szép leányt, akit elragadóvá tett a lelkesedés. De a gondolatában egyre erőteljesebben támadt fel, hogy vétek volt azt az anyagot legszebb évien kereszttől hajtani a száműzetés kálváriáján. János, a hajdu pedig ott lelkendezett örömben az ajtó mellett s boldogan fűrésztötte tekintetét a Maga szép alakján,

— Folyt. köv. —

NYILTTER. *)

Szabás, varrás és mintarajzolásban, úgy a francia, mint angol szabásból alapos oktatást nyernek intelligens hölgyek özv. **Knotty Kovácsné Sillye Gabriella** tanintézetében, **Magos-utca 13. sz.** Bentlakó növendékek felvételnek.

Az

Alföldi Takarékpénztár DEBRECEN,

Piac-utca. Saját ház.

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvszámlákra és Chequeszámlára

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre és folyószámlákra s legelőnyösebb kamattal mellett.

Törlesztéses-kölcsönök

földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdéi megbízások

értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök

vállalkozóknak, bérletnek és hivatalnokoknak.

Kölcsönök

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, sárglóvalra valamint vidéki pénzüstintezetek részvényeire.

Értékpapírok

éropenzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.

Hitelrészes

csoporthozott váltók leszámoltása

8828

Kölcsönöket ad

nyugdíjkepes köztisztviselőknek 10, 15 és 20 évi törlesztésre.

Beraktároz

árakat és terményit saját raktárába és azokról elöljeget is nyújt.

A Magyar Kir. Szab. Osztályorsorsjáték főelárústitó helye.

Legelegánsabban készíték

8739 uri öltönyöket, felöltöket, esőköpenyveket, sport öltönyöket, diszmagyar ruhákat, papi palástok, reverendák és fővegeket, valamint sikkos

egyenruhákat

az új szabályzat szerinti kivitelben,
Készíték továbbá teljes

katonai felszereléseket

a legelegánsabban, bármely foggyvernemhez úgy tényleges, mint tartalékos tiszt és egyéves önkéntes urak részére, a legelőnyösebb árban.

A nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását továbbra is kérve maradtam

kiváló tisztelettel
Prelovsky András,
katonai és polgári szabó
Debrecen, Kossuth-utca 4. szám,

Szövetkezetünk

második évtársulatába tagok már most fölvetetnek.

Új kölcsönök után

a törzsbetétek csak 1907. január 1-től fizetendők.

Egy törzsbetét 50 fillér.

Egy törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Jelentkezhetni lehet az intézet hivatalos helyiségében Plac-u. 55. (Cegély-ház).

Központi Bank m. sz.
igazgatósága.

Máthé János

légszesz és vízvezetési vállalkozó
Debrecen, Péterfia-utca 19.

Telefon szám 321.

Légszesz, vízvezeték, angol closett, csatornázás, szivattyu, a legmodernebb fürdő berendezési, gőzfűtési, központi vízmelegítő készülékek, kőagyag csövek és erős horgonymezéből készült saját gyártmányu fürdőkád raktáron. Minden e szakmában előforduló javítások szakszerűen, gyorsan és jutányos árban eszközöltenek — jótállás mellett.

150 vagon

sertés trágya

8743 van eladó a hizlalómba

☘ Saját vasúti összeköttetés. ☘

Lamprecht Frigyes.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora- és hangszer készítő 8336
ajánlja legjobb gyártmányu

zongoráit és
pianinóit
valamint hegedűit.

Mint a „The Gramophon and Typewriter Ltd” cég Debrecen és vidékén kizárólagos

képviselője

ajánlom e cégnek raktáromon tartott és a jelen korban világszerte legtekélyesebbnek ismert gramaphonjait és nagy választékú lemezeit.

Mindenemű zongora és hangszerjavítást ugyszintén hangolást mérsékelt árban eszközölök. — Zongorák és pianinók jutányos ár mellett bérbe kaphatók.

Üzletelhelyiség Szt.-Anna-utca 3. szám.

LASZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOS

RENDELŐ-IRODÁJA:

CSAPÓ-UTCA 30. SZ.

TITKOS
BETEGSÉGEK ELLEN
A LEGJOBB SZER
23 NAP RÁLT
FELÜLSÉG MELETT
A LEGRÉGIBB
HÜGYCSÜFÜVÁST MEGSZÜNTETI.
FÉRRIAKNAK K.1.80. NŐKNEK K.2.50.
KÖSZNYÉNY, CSÜZ, REUMA, FÜZ, FÜZGÉNY,
E. L. E. P. A. PAPP L. FÉLE
MENTHOLIN
BIZTOS HATÁSÚ GYÓGYSZER
EGY PRÓBA ELEGENNYI
Ára: 1.40. rontu.
FENTTARTOTT TITKORTARTÁS MELETT KÜLDI:
PAPP L.
GYÓGYSZERTÁRA, TISZASZENTIMRÉN.

Főraktár Debrecenben
Tóth Béla gyógyszerárán.

Ékszerekben

meglepő újdonságok és ragyogó különlegességek u. m.
Gyönyörű drágakövi phantasie-gyűrűk, legdivatosabb csüngős fülbevalók és nyakékek.

Egészen új minták arany női hosszú láncokban, férfi- és tisztli láncokban

Divatos arany- és ezüst lapos zsebórák és ezüst alkalmi ajándéktárgyak

legelőnyösebb beszerzési forrása

ROSE DEZSŐ

előkelő ékszerüzletében

Debrecen, Plac-u. 55., A Hungária mellett.

Meghívás közgyűlésre.

A Tiszacsegei Kölesönös Segélyző Egylet, mint szövetkezet alapszabálya 4-ik §-ának megváltoztatása végett

f. év november 18-án d. e. 10 órakor

T.-Csege község házában

gyűlést tart,

melyre a tagokat meghívja

Az igazgatóság.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Középkorú, jó módu nr önálló csinos leány, vagy fiatal asszony állandó ösmeretségét keresi. Ajánlatokat „Uri ember“ jelige alatt kér a kiadóba küldeni. 9513

Ajánlat.

HÁROM szobás lakás, mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Hunyadi-u. 22 sz. 9586

MÉRETELDT a petróleum forras Lindenteld J. Jenő fűszer- és gyarmataru nagykereskedésében, Debrecen, Kossuth-utca 3. sz. 9354

HARISNYAKÖTŐ IPAR VALLALAT Harisnyak kötése és fejtése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

Kereslet.

NAPSZABONAK felvétetik egy jó nagy munkás szonali belépésre, Fényes Mór szabó üzlemben 9544

TÁRSAT keresek 20 ezer korona tőkével új üzlet alapításhoz, a mi még nem létezik Cím a kiadóban. 9500

ASZTALOS segédet, ki fenyezni tud állandó munkára felvesszek. Cím a kiadóban. 9501

EGY jó hazból való fiu tanulónak felvéteti. Pongrác Géza papírkereskedésében. 9411

EGY szakácsné azonnali belépésre keresi. Cím a kiadóba. 9500

EGY ovadékképes pénzbeszedő azonnali belépésre felvétetik Schwotzer Tes. verék varró-gép kereskedő cégnél. 9605

Eladás.

40 HECTÓ sámsoni új bor és helyben 2 és fél nyilas szálló eladó. Nyomatató-u. 12. 9497

EGY jó forgalmu éjjeli mulató eladó vagy bérbe kiadó Hajduböszörményben. Értekezhetni lehet Debrecen, Tizenháromváros-utca 23. Ugyanott egy k.s. szekér eladó. 9422

Szabó Lajos Fiai cég

— Debrecen. —

Ajánlja dusan felszerelt raktárát hol

Szőryegék, csipke és szövet függönyök, applikált stórok. Ágy és asztalterítők, flanel takarók. Besztercebányai pokrócok. Paplanok, matrácok. Kész női- és férfi fehérneműk. Menyasszonyi kelengyék.

Jutányos szabott árakon beszerezhetők

Kirakatalnak állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel.

Őszi és Téli ujdonságok!

Kosztüm és Ruha szövetek

Velezek, Barhetek. Selyem és Szövet

BLOUZOK

nagy választékban

KONTSEK KORNÉL

női és úri divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

Minták kívánatra készséggel küldetnek.

Legjobb bajuszpedró a híres debreceni

„CIVIS“ bajuszpedró.

Nem tépl. jól összefogja a nótát a bajuszt.

1 doboz ára 40 fillér.

Készítője a főraktára:

MIHALOVITS JENŐ

gyógygyártó

DEBRECEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN

8810

Az elismert

legjobb

„F E R I Z“

cigaretta papiros praktikus becsztásu könnyvalakban Egyedül elárustása

UNGÁR ALBERT cégnél.

Nincs többé sertésvész.

SERTÉSPOR (törvényesen védve és miniszterileg segélyezve) óvszer, korszakalkotó genialis találmány a gazdaköziség. Aki ezt használja és az utasítást pontosan betartja, sertése a legvésebb időben sem halhat el, mert hogy ez nem üres reklám, ezennel közzéletem magam igazolásra minden elhalt sertés árát károsultnak készpénzben visszafizetni, ha az utasítás betartása mellett ezen porral lett a sertés kezelve. 1 doboz 2 kor. MATILD krém, Matild arkenőcs, Matild szapan, arepor, szépitőszerek. Kapható minden gyógyszerertárban. — Főraktár Török J. Budapest.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matild“ (Alapított a hasonló nevű párizsi laboratorium mintájára 1895-ben Budapestben.)

Hajduszovát, Debrecen mellett, Kossuth-utca

Direkt hozzáintézett 6 koronás postai rendelések bármintve.

Hirdetmény.

Az érdeklődő közönség tudomására hozom, hogy:

közjegyzői irodámat

folyó 1906. évi november hó 1-én a debreceni

Piac-utca 19. számú R'NUNKEL házában

az Arany Bika szálloda közelében

helyezem át.

Debrecen, 1906. október

Zagyva Lajos,
kir. közjegyző.

Őszi és Téli

Kosztüm szövetek

gyönyörű szép kivitelben

frt. 1.45

Bosznay J. és Társa

divat áruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye és szőnyegáruházában

raktárra érkeztek az

Őszidivat

gyönyörű ujdonságai.

Szövetek. Blous flanellek.

Selymek. Velezek.

Óriási választék!